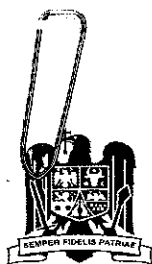

CA-560/14.05.2014

DM 216/14.05.2014

ROMÂNIA
Ministerul Afacerilor Externe

Aleea Alexandru nr. 31, Sector 1
București 011822, România

Tel.: +40 (0)21 319 2108
+40 (0)21 319 2125
Fax: +40 (0)21 319 6862
www.mae.ro

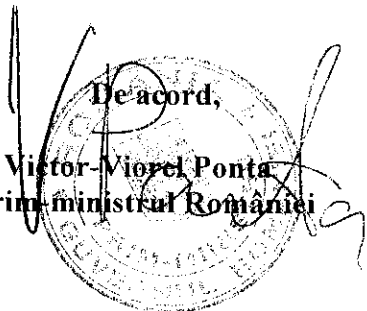
Nr. H 2-3/ 761 /18 aprilie 2014

Aprob,

Traian Băsescu
Președintele României

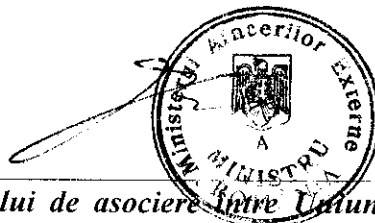
De acord,

Victor-Viorel Ponta
Prim-ministrul României

MEMORANDUM

De la: Titus Corlățean, ministrul afacerilor externe

Tema: *Semnarea și aplicarea provizorie de către România a Acordului de asociere între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte*

I. Elemente de context

Prezentul memorandum a fost elaborat și promovat în baza Legii 276/2011 privind procedura prin care România devine parte la tratatele încheiate între Uniunea Europeană și statele membre, pe de-o parte, și state terțe sau organizații internaționale, pe de altă parte, având în vedere caracterul „mixt” al Acordului de asociere – participarea Uniunii Europene alături de toate statele membre, pe de-o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte.

Acest demers este complementar celor de la nivelul Uniunii, care se referă la aprobarea deciziilor privind semnarea de către Uniunea Europeană a Acordului și acoperă partea de procedură la nivel național necesară în vederea semnării acestui acord de către România, alături de UE și celelalte state membre UE, în perspectiva semnării în următoarele luni a acestui acord. Pe fondul evoluțiilor din Ucraina/Crimeea,

Consiliul European din 20-21 martie 2014 a decis accelerarea calendarului pentru semnarea integrală a AA/DCFTA până cel târziu la sfârșitul lunii iunie 2014.

II. Istoricul negocierilor

La data de 15 iunie 2009, Comisia Europeană a fost autorizată de către Consiliu să demareze negocieri pentru încheierea unui nou acord consolidat între Uniunea Europeană și Republica Moldova, acord care va înlocui Acordul de parteneriat și cooperare dintre Comunitățile Europene și statele lor membre, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte, semnat la Luxemburg la 28 noiembrie 1994 și care a intrat în vigoare la 1 iulie 1998. Negocierile formale între Uniunea Europeană și Republica Moldova au început pe 12 ianuarie 2010 la Chișinău, textul agreeat al acordului, inclusiv componenta de liberalizare a schimburilor (DCFTA), fiind parafat la 29 noiembrie 2013 cu ocazia summit-ului Parteneriatului Estic de la Vilnius.

Negocierea Acordului de asociere s-a desfășurat cu o viteză record, pe parcursul a 15 runde (lansarea negocierilor - 12 ianuarie 2010, ultima rundă plenară - Bruxelles, 14-15 martie 2013). Încheierea negocierilor pe substanță a fost confirmată prin Declarația comună UE-RM adoptată de Consiliul de Cooperare UE-RM (Luxemburg, 25 iunie 2013).

Având în vedere noul termen pentru semnarea acordului asumat de Consiliul European, a fost necesară ajustarea calendarului intern de lucru. În acest sens, la Secretariatul General al CONS a circulat statelor membre o notă, cu trei opțiuni:

- (a) semnarea doar a variantelor în limbile engleză și română;
- (b) semnarea tuturor variantelor lingvistice fără revizuirea juridico-lingvistică;
- (c) realizarea procedurilor interne pentru semnare în paralel cu revizuirea juridico lingvistică, astfel încât să se semneze variantele lingvistice verificate. Verificarea juridico-lingvistică ar putea fi finalizată în prima săptămână din luna iunie. Inconvenientul este că SMUE care au proceduri mai lungi pentru aprobarea semnării vor trebui să le demareze înainte de acest termen (la începutul lunii mai), pe baza textelor traduse, dar nerevizuite, deci provizorii. Aceste variante ar urma să fie înlocuite cu cele finale în prima săptămână a lunii iunie. **La 4 aprilie 2014, SMUE au acceptat varianta (c).**

Totodată, SGCONS și SMUE au fost invitate să depună toate eforturile posibile pentru a explora posibilitatea devansării datei semnării în cazul în care evenimentele și evoluțiile viitoare vor impune acest lucru.

În ceea ce privește componenta de liber-schimb, aceasta acoperă toate tipurile de comerț și va înlocui actualele prevederi comerciale în relația UE-RM¹. Negocierile s-au desfășurat cu o viteză record (16 luni - una din cele mai rapide negocieri comerciale din istoria UE). Au avut loc 7 runde oficiale de negociere (patru în anul 2012 și trei în anul 2013), precum și o serie de videoconferințe. Negocierile s-au încheiat la 14 iunie 2013. Pentru *summit*-ul de la Vilnius, obiectivul declarat de COM/DGTRADE, pe tot parcursul primei părți din 2013, a fost parafarea parțială - prima și ultima pagină, ca în cazul Ucrainei. Parafarea integrală a fost considerată nefezabilă din motive procedural-administrative (termenele necesare verificării lingvistice și juridice a textului, lipsa personalului care să gestioneze acest dosar). În vederea accelerării procedurilor pentru **parafarea integrală la Vilnius atât a acordului de asociere, cât și a DCFTA, RO a**

¹ Din 2008 RM beneficiază de preferințe comerciale similare celor acordate statelor din Balcanii de Vest: cca. 12.000 de produse pot fi exportate în UE fără taxe vamale (practic toate produsele originare din RM, cu excepția unor produse agricole).

inițiat o scrisoare de sprijin, co-semnată de 7 SMUE (AT, BG, CZ, EE, HU, IE, SK), care a fost prezentată în cadrul CAE din 24 iunie 2013. Pe fondul demersurilor desfășurate de RO, cu susținerea unor SM UE, și a eforturilor persuasive ale RMD, a avut loc o evoluție favorabilă în ce privește perspectiva parafării integrale a DCFTA care a avut loc la Vilnius la 29 noiembrie 2013.

III. Aplicarea provizorie

În ceea ce privește aplicarea provizorie a Acordului de Asociere, sunt respectate prevederile Legii 276/2011 privind procedura prin care România devine parte la tratatele încheiate între Uniunea Europeană și statele membre, pe de o parte, și state terțe sau organizații internaționale, pe de altă parte, care prevede, la art. 7, că aceste tratate pot fi aplicate provizoriu, integral sau parțial, înainte de intrarea în vigoare, dacă în tratat este inclusă o prevedere expresă în acest sens.

Astfel, art. 464 din Acord prevede aplicarea provizorie a dispozițiilor acestuia: „Uniunea și Republica Moldova convin să aplice parțial și cu titlu provizoriu prezentul acord, astfel cum specifică Uniunea și cum se prevede la alineatul (4) din prezentul articol, precum și în conformitate cu procedurile și legislația lor internă, după caz”².

Art. 3 din proiectul de Decizie a Consiliului privind semnarea în numele Uniunii Europene și aplicarea cu titlu provizoriu a Acordului de asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte, prevede aplicarea provizorie a următoarelor dispoziții din acord: Titlul I, Titlul II, articolele 3-4, Titlul III, articolele 12-15, Titlul IV, capitolele 5, 9 și 12 (cu excepția articolului 68 lit. h)), capitolul 13 (cu excepția art. 71, 73 lit. b) și e), 74), capitolul 14 (cu excepția art. 77 lit. i)), capitolul 15 (cu excepția art. 81 lit. a), e) și art. 82 (2)), capitolul 16 (cu excepția art. 87 lit. i), 88 lit. c) și 89 lit. a) și b)), capitolul 26 și 28, precum și articolele 30, 37, 46, 57, 97, 102 și 116. De asemenea, se vor aplica provizoriu Titlul V cu excepția art. 278, 359 și 360, Titlul VI, Titlul VII cu excepția art. 456 (1), precum și anexele II-XIII, XV-XXV, precum și protocoalele I-IV.

IV Prevederile relevante ale tratatului

Acordul de asociere între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte, reprezintă recunoașterea traseului european asumat de Republica Moldova.

Preambulul acordului statuează opțiunea europeană a Republicii Moldova și face trimitere la democrație, respectarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și a statului de drept, ca valori fundamentale pe care se bazează asocierea politică și integrarea economică a Uniunii Europene cu Republica Moldova. De asemenea este menționat angajamentul privind celelalte valori comune privind drepturile omului, inclusiv ale persoanelor aparținând minorităților naționale, non-discriminarea persoanelor aparținând minorităților naționale, libertățile fundamentale, buna guvernare, promovarea

² Pentru aplicarea provizorie a dispozițiilor din Acord indicate de Uniune, trebuie îndeplinite două condiții cumulative (conținute în alineatul 4 al aceluiași articol) și anume:

(a) notificarea Uniunii cu privire la finalizarea procedurilor necesare în acest scop, cu indicarea părților din acord care se aplică cu titlu provizoriu și

(b) notificarea Republicii Moldova cu privire la finalizarea procedurilor necesare pentru aplicarea cu titlu provizoriu a prezentului acord.

Aplicarea cu titlu provizoriu devine efectivă în prima zi a celei de-a doua luni care urmează datei la care depozitarul prezentului acord primește notificările menționate mai sus.

independenței, suveranității, integrității teritoriale și inviolabilității frontierelor; promovarea cooperării trans-frontaliere și a cooperării inter-regionale; consolidarea cooperării în domeniul protecției mediului.

Titlul I menționează principiile generale ale cooperării dintre Părți, în timp ce Titlul II se referă la dialogul politic, reforme și cooperarea în domeniul politicii externe și de securitate cu accent pe aspectele privind aprofundarea asocierii politice și sporirea convergenței și a eficacității politice și a politicii de securitate, precum și consolidarea cooperării și a dialogului între părți cu privire la securitatea internațională și la gestionarea crizelor în lume, îndeosebi pentru a aborda problemele și principalele amenințări la nivel mondial și regional.

Titlul III se referă la aspectele privind spațiul de libertate, securitate și justiție, cuprinzând elementele care se regăsesc în general în acordurile de acest gen încheiate de Uniune (cooperarea polițienească, în materie de migrație, azil, gestionarea frontierelor, protecția datelor cu caracter personal, circulația persoanelor, lupta împotriva traficului ilicit de droguri, a spălării de bani și a finanțării terorismului, precum și cooperarea judiciară. Titlul IV reglementează cooperarea economică și alte tipuri de cooperare sectorială și cuprinde aspecte privind reforma administrației publice, dreptul societăților comerciale, contabilitate și audit, ocuparea forței de muncă, politica socială și egalitatea de șanse, protecția consumatorilor, politică bugetară și audit extern, fiscalitate, servicii financiare, politică industrială, agricultură și dezvoltare rurală, cooperarea în domeniul energetic, transporturi, mediu, societate informațională, dezvoltare regională, sănătate publică, protecție civilă, cooperarea în materie de învățământ, cercetare, cultură și sport. Titlul V stabilește aspectele privind cooperarea comercială, incluzând aspecte privind tratamentul național și accesul pe piață al bunurilor, eliminarea taxelor vamale, a redevențelor și a altor impuneri, regimul vamal, comerțul cu servicii, comerțul electronic, circulația capitalurilor, drepturile de proprietate intelectuală. Titlul VI se referă la asistența financiară iar Titlul VII la aspectele instituționale

Avizele ministerelor cu competențe pe domeniile reglementate de acord au fost date în conformitate cu dispozițiile art. 3, alin 2 și art. 4, alin. 1 din Legea 276/2011 și sunt anexate prezentului memorandum. În intervalul de timp scurs de la Summit-ul de la Vilnius, când a fost parafat, și până în prezent, textul Acordului nu a suferit modificări de fond.

Textul integral al Acordului de asociere între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte, precum și proiectul Deciziei Consiliului referitoare la semnarea, în numele Uniunii Europene, și aplicarea provizorie a părților din Acord sunt anexate prezentului memorandum conform art. 3, alin. 5 din Legea 276/2011.

V. Având în vedere cele de mai sus, propunem:

1. Aprobarea semnării de către România a *Acordului de asociere între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte.*
2. Aplicarea provizorie a dispozițiilor din Acord menționate în Decizia privind semnarea, în numele Uniunii Europene și aplicarea cu titlu provizoriu a *Acordului de asociere între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte,* în condițiile prevăzute de art. 464 din Acord.
3. Semnarea Acordului de către Președintele României.